

5. Роз'яснення щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0435500-14>.

6. Свон М. Блокчейн: Схема новой экономики / М. Свон ; пер. с англ. – Москва : Олимп-Бизнес, 2017. – 240 с.

7. Сейтим А.Е. Использование крипто валют как альтернативное решение проблем мировой валютной системы / А.Е. Сейтим // Проблемы экономики. – 2014. – № 2. – С. 50–55.

8. Юрлов А.А. Проблемы и перспективы правовой регламентации криптовалют в Российской Федерации / А.А. Юрлов // Диалог культур и цивилизаций : материалы XVII Всероссийской научной конференции молодых исследователей. – Тобольск, 2016. – С. 178–181.

Лабунець О.О.

«Економіка підприємства», 5 курс

ДВНЗ «Хмельницький національний університет»

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри економіки підприємства і підприємництва Лук'янова В.В.

ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ НА РИНКУ ПЛАТЕЖІВ

Нинішній етап еволюції грошей пов'язаний із розвитком віртуальної економіки як частки глобальної економічної системи, основу якої становить інтерактивний бізнес на основі інформаційних технологій. Розвиток нових форм грошей відбувається завдяки активізації та поглибленню інформаційної сфери та інформаційного суспільства. За таких умов і при впливі технологічних інновацій набуває нового змісту економічна наука, суттєві зміни відбуваються в усіх сферах економічної діяльності, в тому числі у фінансовому секторі. Проявом таких змін є поступове перенесення трансакцій в електронний формат, поява нових засобів платежу, новітніх платіжних інструментів і систем. Саме у сфері платіжних і розрахункових систем останнім часом відбувається найшвидше впровадження інновацій, при цьому чимало з них є дискусійними з позиції нормативного регулювання та практичного використання. Зокрема, пильну увагу з боку центральних банків і міжнародних фінансових установ привертає така фінансова інновація, як електронні гроші.

Поява криптовалюти стала відповіддю на виклики глобальної фінансової кризи та посилення волатильності валютних ринків. За суттю її вважають технічною мережевою інновацією, яка має високий рівень капіталізації

Криптовалюта (від англійського «cryptocurrency») – віртуальна валюта, захищена криптографією. Тобто, це вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту, таких як Proof-of-work та/або Proof-of-stake. Функціонування системи відбувається децентралізовано в розподіленій комп'ютерній мережі [3].

Сучасними сферами використання криптовалют є: онлайн-закупівлі (46% від загального обсягу всіх операцій з криптовалютою); ігри та азартні ігри (9,7%); анонімні покупки (9,7%); поповнення кредитних карток (8%); при розрахунках у

магазинах (5%); для виплат за іпотекою (5,7%); в ресторанах і барах (5,2%); плата за комунальні послуги (4,6%); міжнародні перекази (2,9%); перекази між учасниками мережі (1,7%) [3].

За рішенням Європейського суду справедливості біткоіни визнаються засобом платежу на рівні з традиційними валютами. На практиці це означає, наприклад, оподаткування угод із обміну біткоінів за такими ж принципами, як оподаткування аналогічних угод із доларами, євро чи будь-якими іншими валютами. Після відповідного запиту шведської влади за роз'ясненнями щодо того, чи є біткоін грошима або товаром, Європейський суд встановив, що, оскільки біткоіни були створені лише «як засіб платежу», то їх слід розглядати як традиційну валюту, а не як товар [1].

Як платіжний засіб криптовалюта має істотні відмінності від традиційних валют [3]:

- існування платіжної системи на основі пірінгової архітектури, яка є синергетичною системою рівноцінних клієнтських програм. При цьому кожна така програма є складовою глобальної криптовалютної мережі і працює неперервно та автоматично;

- майнінговий спосіб отримання, згідно з яким криптовалюти добуваються на електронних платформах, «фермах» (надпотужних комп'ютерних станціях) за допомогою спеціальної програми кодування (хешування), що унеможливує підробку криптовалюти;

- блокчейновий, публічний характер транзакцій та їх незворотний характер завдяки криптографічному характеру існування. Криптографія використовується не для обмеження доступу, а для гарантування незмінності трансмісійного ланцюга транзакцій;

- усі транзакції захищені електронними підписами користувачів – учасників мережі, які видобувають криптовалюту або проводять з нею будь-які операції. Відміна транзакції неможлива.

- блокчейнова система перевірки та підтвердження всіх транзакцій у рамках системи забезпечує контроль над кожною витраченою віртуальною копійкою, мінімізуючи бюрократичні процедури;

- анонімне володіння та використання, швидкі і прості транзакції в Інтернеті, оплата онлайн-закупівель, миттєві перекази в будь-яку точку світу з мінімальною комісією;

- кон'юнктурний характер визначення ринкової вартості. Вартість цифрових валют визначають на основі попиту та пропозиції. Чим більше використовується криптовалюта, тим вищою стає її вартість.

Ризиками використання криптовалюти для національних монетарних систем можуть бути віднесені: зниження курсу національної валюти, послаблення банків та діяльності державних фінансових структур, особливо щодо контролю за характером транзакцій через їх цілковиту анонімність. Можливість прямих транзакцій між гаманцями користувачів позбавляє банки одержання своєї частки прибутку від міжбанківських операцій. В цій ситуації держава може лише моніторити курси криптовалют і здешевлювати вартість банківських транзакцій.

Насамперед, криптовалюта – це швидка і надійна система платежів та грошових переказів, заснована на новітніх технологіях і не підконтрольна

жодному уряду. На даний момент в світі існує близько 1600 криптовалют: Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Peercoin, Ripple, Darkcoin, Namecoin, Novacoin тощо. Але найвідомішою зі швидким розвитком є bitcoin.

Bitcoinявляє собою найвищий рівень інноваційної новизни електронних грошей. Правове визначення віртуальній інтернет-валюти біткоїн надало Міністерство фінансів Німеччини – це «одиниця фінансового обліку» та один із різновидів приватних грошей, які можуть бути використані для «багатосторонніх клірингових операцій». Міністерство фінансів США в 2013 р. визнало біткоїн як децентралізовану віртуальну валюту, що відповідає критерію «форма грошей», а отже, за прецедентним правом на неї поширюються фінансові закони та норми. Нині обіг віртуальної валюти біткоїн у світі становить майже 12 млн. шт. із річним темпом приросту 12.5%, але поступово темпи зростання обсягу біткоїнів будуть зменшуватися з урахуванням максимального обмеження випуску до 21 млн. шт. [2].

Не дивлячись на інституційні пастки та ризики у використанні криптовалют, в Україні з Bitcoin як зі зручною формою конвертування працюють Приватбанк, Ощадбанк, Альфа банк, ПУМБ, КредіАгріколь, Фідобанк.

Варто зазначити, що Litecoin має в чотири рази вищу швидкість трансакцій та в чотири рази вищий поріг видобутку (84 млн.) від Bitcoin. Terracoin, PRCoin, Darkcoin, Peercoin, Namecoin, Novacoin мають подібні до біткоіна характеристики. Відрізняються лише за структурою мережі, характером майнінга та різними підходами до використання.

На нашу думку, вищенаведені криптовалюти є успішною інноваційною формою грошей нового виду та хорошим експериментом для розрахунків. Такі криптовалюти не зможуть повністю «витиснути» з ринку сучасні гроші, однак вони стають базою для прийняття більш ефективніших рішень в створенні криптовалют нового покоління.

Варто зазначити, що криптовалюта, як і будь-який платіжний інструмент має певні ризики використання, головними з яких є: обмежена кількість майнінгу та сильна волатильність, підйоми та падіння курсів криптовалют здебільшого пов'язані із політичною ситуацією у світі, кон'юнктурою на міжнародних фінансових ринках, діяльністю наднаціональних інституцій, виступами світових політиків, фінансистів.

Таким чином, криптовалюта в системі сучасних світових трансакцій являє собою «віртуальне золото», інструмент стабільного сервісу глобальних платежів. Її висока капіталізація стрімко збільшує кількість користувачів. І чим більшою буде їх кількість, тим вищою буде цінність такої валюти. Ця валюта набуває масового транснаціонального характеру використання, добре інтегрована з офіційними фінансовими інструментами (банківськими рахунками, електронними гаманцями, картами), що забезпечує легальність та простоту використання, має обмежену емісію, що запобігає будь-яким проявам інфляції.

Література:

1. Європейський суд справедливості прийняв біткоїн до валют і звільнив від ПДВ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bits.media/news/evropeyskiy-sud-spravedlivosti-priravnjal-bitkoin-k-valyutam-i-osvobodil-ot-nds>

2. Єпіфанова Н.В. Криптовалюта: товар, засіб платежу, об'єкт інтелектуальної власності / Н.В. Єпіфанова[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://jur-gazeta.com/publications/practice/bankivske-ta-finansove-pravo/kriptoalyuta-tovar-zasib-platezhu-mozhlivo-obekt-intelektualnoyi-vlasnosti.html>

3. Пантелєєва Н.М. Нові форми грошей в умовах формування інформаційного суспільства / Н.М. Пантелєєва[Електронний ресурс]. – Режим доступу:file:///D:/USERS/Downloads/Vnbu_2015_5_6.pdf

Лебідь Г.В.

«Фінанси і кредит», 3 курс

Київський національний торговельно-економічний університет

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри банківської справи Гербич Л.А.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗИТКУ БІТКОЇНУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку світової економіки використання криптовалюти значно розширюється, про що свідчить зарубіжний досвід. Криптовалюта – віртуальна валюта, захищена криптографією. Насамперед, криптовалюта – це швидка система платежів та грошових переказів, заснована на новітніх технологіях і не підконтрольна жодному уряду. На даний момент в світі існує близько 1600 криптовалют, але найвідомішою зі швидким розвитком є біткоїн. Дана криптовалюта не випускаються центральними банками і не залежать від кредитно-грошової політики тієї чи іншої держави. Емісія відбувається тільки в цифровому вигляді. Будь-хто може добувати криптовалюту, використовуючи комп'ютерні можливості. Кількість можливих біткоїнів є граничною і обмежена 21 мільйоном, тобто додаткова емісія біткоїнів неможлива.

Можна стверджувати, що Велика Британія є найбільш прогресивною країною відносно використання криптовалюти, адже тут нараховується більше, ніж 30 біткоїн-банкоматів. Данія бажає якнайшвидше ліквідувати паперові гроші, тому безготівкові розрахунки та цифрова валюта досить поширені. У березні 2016 року Данія стала першою скандинавською країною, де купівля нерухомості була здійснена за допомогою біткоїн. Найсміливіше ставлення до криптовалюти продемонстрували Нідерланди, де було створено «місто біткоїн», де визначена найвища концентрація компаній, що надають товари та послуги за біткоїн. Міністерство фінансів Німеччини офіційно визнало біткоїн фінансовим інструментом та внесло відповідні зміни у Банківський кодекс. Франція, так само як і Україна, рекомендувала утриматися від використання біткоїна. У США біткоїн розглядаються як один із засобів платежів в електронній комерції. На Кіпрі один із університетів приймає цифрову валюту як спосіб оплати за навчання [1].

В столиці Австрії Відні відкрився перший в світі біткоїн банк. Цей банк повинен зробити купівлю і продаж біткоїна простішим та безпечнішим. У банку встановлено спеціальні банкомати, які дозволяють обмінювати біткоїн на євро і навпаки. Проте в таких країнах, як Росія, Еквадор, Киргизія, використання